

**UCHWAŁA NR XXVII/189/2016
RADY GMINY WARTKOWICE**

z dnia 28 grudnia 2016 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2017

Na podstawie art. 41 ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j.: Dz. U. z 2016 r., poz. 487) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2017 w brzmieniu stanowiącym załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Wartkowie.

§ 3. Uchwała podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Wartkowie.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy
Wartkowie

Bogdan Łuczak

Załącznik Nr 1 do uchwały Nr XXVII/189/2016

Rady Gminy Wartkowiec

z dnia 28 grudnia 2016 r.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2017

I. WSTĘP

Nadużywanie napojów alkoholowych stanowi dziś jeden z najpoważniejszych problemów społecznych. Zjawisko to stwarza problem złożony i trudny do przezwyciężenia dla wielu osób i nie zależy od płci, wieku ani poziomu wykształcenia. Jego rozmiar i niszczycielskie działanie daje się zaobserwować wśród osób korzystających z porad i pomocy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, jak i Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wartkowiecach. Alkoholizm pociąga za sobą liczne, daleko idące skutki społeczne jak: dezorganizacja rodziny, destrukcyjny wpływ na środowisko wychowawcze dzieci, zaniedbywanie pracy prowadzące do bezrobocia, zaburzenia stosunków międzyludzkich, przestępczość. To również jedna z przyczyn bezdomności, osamotnienia, odrzucenia przez rodzinę, braku stałych środków utrzymania, złego stanu zdrowia.

Uzależnienie od alkoholu powoduje trwale uszkodzenie ośrodkowego układu nerwowego, powoduje psychiczne i fizyczne wyniszczenie organizmu. Alkoholizm rozwija się stopniowo, bez świadomości osoby pijącej i prowadzi w konsekwencji do utraty kontroli umiaru w picciu alkoholu. Nadużywanie alkoholu wynika często z nieumiejętności radzenia sobie z problemami codziennego życia. Choroba ta dotyczy również członków rodziny uzależnionego. Negatywnym skutkiem spożywania alkoholu i palenia wyrobów tytoniowych jest systematyczne pogarszanie się sytuacji ekonomicznej i społecznej rodzin.

Waga problemu wymaga podejmowania działań zmierzających do zredukowania szkód nadużywania alkoholu.

Zgodnie z art. 4¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 487), prowadzenie działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy.

Działania te podejmowane są w oparciu o uchwalany corocznie przez Radę Gminy Wartkowiec Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Zadania określone w niniejszym Programie są w większości kontynuacją zadań realizowanych w roku 2016.

Niniejszy program uwzględnia wskazówki wynikające z Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016 - 2020 oraz zagadnienia i zadania zawarte w „Rekomendacjach do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych” opracowanych przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Ujęte w programie zadania inicjowane są przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, a ich zakres i sposób realizacji odpowiada lokalnym potrzebom środowisk, w zależności od skali zjawiska poszczególnych uzależnień występujących na terenie Gminy Wartkowiec, jak również możliwości zabezpieczenia ich wykonania.

Źródłem finansowania zadań gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych są, zgodnie z art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, środki własne budżetu gminy pochodzące z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych wniesionych do kasy gminy przez przedsiębiorców prowadzących sprzedaż tych napojów.

W 2017 roku na realizację zadań określonych niniejszym Programem Gmina Wartkowiec przewiduje przeznaczyć kwotę: 42.300 zł.

II. DIAGNOZA ZJAWISKA UZALEŻNIENIA OD ALKOHOLU W GMINIE WARTKOWICE W ROKU 2015 I 2016 WG STANU NA 31 PAŹDZIERNIKA

Gminy z racji dysponowania największą wiedzą o problemach swoich społeczności, a także o dostępnych zasobach, mogą przedsięwziąć środki zaradcze oraz naprawcze skierowane do lokalnej społeczności. Konkretnie działania profilaktyczne wymagają wiedzy o rozmiarach i charakterze zjawiska.

Skala zjawiska uzależnienia od alkoholu na terenie gminy Wartkowice jest jednak trudna do precyzyjnego określenia, a poziom spożycia alkoholu, jak i rozpowszechnienie szkodliwych następstw picia, są różne w zależności od środowiska.

Na podstawie dokumentów, sprawozdań oraz informacji uzyskanych od organizacji i instytucji zajmujących się głównie lub pobocznie problemami uzależnień m.in. stanowisk w Urzędzie Gminy Wartkowice, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wartkowicach, Punktu Konsultacyjnego, przyjmuje się jako bazę wyjściową do dalszych działań następujące dane:

Gmina Wartkowice na dzień 31 października 2016 r. liczyła 6325 mieszkańców (mieszkańcy zameldowani na pobyt stały i pobyt czasowy).

Rada Gminy Wartkowice uchwałą Nr XLI/201/01 z 16 listopada 2001r. ustaliła limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych na terenie gminy Wartkowice i wynosi on dla punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży 40, natomiast do spożycia w miejscu sprzedaży 10.

Liczba punktów sprzedaż napojów alkoholowych	2015	2016
	w sklepach	15 (w tym 2 ogródki)
na stacjach paliw	2	2
Rzazem	17	17

W 2015 r. na jeden punkt sprzedaży przypadało ok. 374 mieszkańców, natomiast w 2016 r. - 372 mieszkańców.

Z informacji uzyskanych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wartkowicach wynika, że:

Wyszczególnienie	2015	2016
Liczba rodzin objętych pomocą społeczną	255	218
tj. liczba osób w rodzinach	781 osoby	658 osoby
Liczba rodzin, w których występuje problem alkoholowy	29	16
tj. liczba osób w rodzinach	47 osób	34 osoby
Liczba rodzin, w których problem został zdiagnozowany	11	6
Kwota, na którą została udzielona pomoc finansowana rodzinom wśród których występuje problem alkoholowy zdiagnozowany (zasiłki stałe, celowe, okresowe)	24.398,07 zł w tym: z budżetu gminy-8.444,93 zł; dotacja z budżetu państwa – 15.953,14 zł	27.929,00zł w tym: z budżetu gminy –2.763,78zł; z budżetu państwa - 26.165,22zł

Do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wpłynęły:

Wnioski o objęcie leczeniem osób nadużywających alkoholu,	2015	2016
w tym od:	12	16
członków rodziny	4	7
Sądu Rejonowego w Łasku	0	0
prokuratora	0	0
policii	4	7
kuratora	0	2
GOPS	2	0
Dom Pomocy Społecznej	2	0

Z przedstawionej wyżej informacji wynika, iż w 2016r. ogólna liczba wniosków o objęcie leczeniem osób nadużywających alkoholu zwiększyła się w porównaniu do 2015 r. W trakcie posiedzeń Komisji przeprowadzono w 2015 r. - 9, a w 2016 r. - 16 rozmów z osobami nadużywającymi spożywanie alkoholu. Wszystkie osoby, z którymi przeprowadzono rozmowy motywujące do podjęcia leczenia odwykowego zostały zobowiązane do konsultacji z zatrudnionym przez gminę psychoterapeutą. Komisja w 2015 r. wystąpiła do Sądu Rejonowego w Łasku Wydział Rodzinny i Nieletnich w sprawie obowiązku objęcia leczeniem odwykowym w stosunku do 2 osób, w 2016 r. nie wystąpiono z w/w wnioskami. GKRPA skierowała w 2015r. do biegłych (psychologa i psychiatry) 3 osoby, z których na badanie zgłosiła się 1 osoba. Biegli wydali 1 opinię w zakresie uzależnienia od alkoholu. W 2016 r. skierowano 2 osoby do biegłych, na badanie zgłosiły się 2 osoby. Biegli wydali 2 opinie.

W 2015 r. w Punkcie Konsultacyjnym odbyło się 10 spotkań, na których z porad psychologicznych skorzystało w sumie 16 osób. Natomiast do 31 października 2016 r. odbyło się 10 spotkań, a z porad skorzystało 12 osób głównie z problemem alkoholowym, jak i mieszkańców gminy znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej zmagających się z problemami i szukających pomocy w ich rozwiązaniu.

W ramach konsultacji podejmowano następujące działania: udzielanie pomocy psychologicznej osobom uzależnionym, sięgającym po używki w sposób ryzykowny, osobom współuzależnionym oraz osobom dotkniętym przemocą domową, zgłaszającym się do Punktu Konsultacyjnego, prowadzenie indywidualnych zajęć terapeutycznych, udzielanie pomocy konsultacyjnej i porad, udzielanie informacji prawnych dotyczących między innymi trybu kierowania osób uzależnionych na leczenie.

W Szkole Podstawowej im. Marii Konopnickiej w Kłodnej w 2015 r. realizowano program profilaktyczny pn. „III Elementarz czyli Program Siedmiu Kroków”. Program skierowany był do 12 uczniów klasy VI. W zajęciach uczestniczyło także 3 rodziców, którzy wskazali na potrzebę realizacji działań profilaktycznych.

III. CELE PROGRAMU

Głównym celem Programu jest zmniejszenie rozmiarów istniejących problemów uzależnień i zapobieganie powstawaniu nowych na terenie gminy Wartkowice.

Cele szczegółowe stawiane przed Programem to:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży;
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 131 i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

IV. ZADANIA PROGRAMU

Zadania Programu podyktowane są troską o dobro mieszkańców, którzy powinni być ostrzeżeni przed uzależnieniami i konsekwencjami z nich wynikającymi, w taki sposób, aby żaden człowiek nie padł ofiarą niewiedzy o skutkach picia, palenia, stosowania narkotyków, przemocy w rodzinie i tym samym uniknął konfliktu z prawem.

W związku z powyższym w celu realizacji zadań określonych w Programie przyjmuje się poniższe formy i sposoby realizacji:

Zadanie 1

Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu poprzez:

- 1) informowanie społeczności lokalnej o możliwości korzystania z pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu;

- 2) prowadzenie poradnictwa psychologicznego/psychoterapeutycznego dla osób uzależnionych i ich rodzin;
- 3) finansowanie kosztów badania biegłych (psychologa i psychiatry) orzekających w przedmiocie uzależnienia od alkoholu;
- 4) współpraca z Poradnią Uzależnień w Poddębicach, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Poddębicach, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Wartkowicach, prokuratorem, sądem, policją, klubami AA w działaniach na rzecz pomocy rodzinom z problemem alkoholowym i ofiarom przemocy;
- 5) bieżące informowanie w miejscach publicznych (tablica ogłoszeń: Urzędu Gminy, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wartkowicach, w bibliotekach, na stronach internetowych Gminy) o możliwości korzystania z pomocy specjalistów przez osoby z problemem alkoholowym i innymi uzależnieniami oraz przez ich rodziny.

Zadanie 2

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie poprzez:

- 1) zbieranie informacji o przypadkach przemocy w rodzinie i przekazywanie ich odpowiednim organom;
- 2) upowszechnianie wiedzy na temat Procedury "Niebieskiej Karty" i "Niebieskiej Linii" i zjawiska przemocy w rodzinie;
- 3) podejmowanie przez GKRPA czynności zmierzających do objęcia leczeniem odwykowym osób uzależnionych od alkoholu.

Zadanie 3

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży:

- 1) finansowanie realizacji programów profilaktycznych w zakresie zapobiegania uzależnieniom od alkoholu realizowanych w szkołach;
- 2) zakup materiałów dydaktycznych i innych materiałów informacyjnych niezbędnych do realizacji programów profilaktycznych;
- 3) zapewnienie dzieciom i młodzieży szkolnej opieki psychologicznej poprzez zatrudnienie psychologa;
- 4) dofinansowanie wakacyjnego wypoczynku organizowanego przez szkoły, dla których organem prowadzącym jest Gmina lub przez organizacje pozarządowe, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci z rodzin dotkniętych uzależnieniem, w czasie którego realizowany będzie program profilaktyczny;
- 5) dofinansowanie zajęć nauki pływania organizowanych przez szkoły lub przez organizacje pozarządowe w ramach zajęć pozalekcyjnych;
- 6) dofinansowanie organizacji Festynu Rodzinnego;
- 7) organizowanie imprez rodzinnych i świątecznych dla dzieci i rodzin ze środowisk uzależnionych od alkoholu, narkotyków i przemocy w rodzinie;
- 8) promowanie programów wspierających i motywujących do podtrzymywania abstynencji;
- 9) promowanie lokalnych imprez profilaktycznych promujących zdrowy styl życia (biesiady, happeningi, pikniki rodzinne);
- 10) propagowanie kampanii o tematyce antyalkoholowej i przemocy w rodzinie;
- 11) wspieranie zawodów, imprez sportowych promujących zdrowy styl życia;
- 12) wspieranie działań policji związanych z rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przemocy w rodzinie (kampania „Przeciw pijanym kierowcom”);
- 13) podejmowanie działań edukacyjnych, kontrolnych i interwencyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych mających na celu ograniczanie dostępności do alkoholu i przestrzeganie zakazu sprzedawania i spożywania przez nieletnich napojów alkoholowych;
- 14) prenumerata czasopism specjalistycznych z zakresu uzależnień;

- 15) publikowanie artykułów w prasie lokalnej na temat choroby alkoholowej, uzależnień, przemocy w rodzinie, ale także promujących dobry, zdrowy styl życia.

Zadanie 4

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych poprzez:

- 1) wspieranie działalności stowarzyszeń realizujących zadania wynikające z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi poprzez dotacje w trybie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1817);
- 2) finansowanie zakupów i usług niezbędnych do realizacji działań GKRPA;
- 3) zakup materiałów informacyjnych, edukacyjnych z zakresu alkoholizmu, nikotynizmu i przemocy w rodzinie dla szkół.

Zadanie 5

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego poprzez:

- 1) kontrole w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących reklamy i promocji napojów alkoholowych (art. 13¹ ustawy) oraz sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom nieuprawnionym (art. 15 ustawy) a w przypadku stwierdzenia naruszenia tych przepisów podjęcie interwencji i występowanie przed sądem jako oskarżyciel publiczny;
- 2) opiniowanie przez Komisję wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż alkoholu pod kątem zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Gminy Wartkowice dotyczącymi:
 - a) liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu (za wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży jak i w miejscu sprzedaży (uchwała Nr XLI/201/01 z 16 listopada 2001r.),
 - b) zasad usytuowania punktów sprzedaży napojów alkoholowych i warunków sprzedaży tych napojów na terenie Gminy Wartkowice (uchwała Nr XLI/202/01 z 16 listopada 2001r.);
- 3) kontrolowanie przez Komisję przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia przez przedsiębiorców;
- 4) występowanie do Wójta Gminy o cofnięcie zezwolenia na sprzedaż alkoholu w przypadku stwierdzenia łamania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

V. ZADANIA ORAZ ZASADY WYNAGRADZANIA GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Do zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych należy:

- 1) prowadzenie przez GKRPA dokumentacji swojej pracy;
- 2) przyjęcie zgłoszenia o przypadkach występowania nadużywania alkoholu;
- 3) zapraszanie osoby na rozmowę wspierająco-motywowującą;
- 4) kierowanie na badanie pozwalające ustalić stopień uzależnienia od alkoholu;
- 5) motywowanie do podjęcia leczenia;
- 6) kierowanie wniosków do Sądu o zastosowanie obowiązku leczenia odwykowego;
- 7) prowadzenie rozmów profilaktyczno-motywujących z osobami zgłoszonymi na leczenie odwykowe;
- 8) wydawanie opinii o zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych z uchwałami Rady Gminy Wartkowice;
- 9) udział członków w szkoleniach w celu podnoszenia ich kwalifikacji;
- 10) udział w pracach zespołów zadaniowych;
- 11) podejmowanie czynności prawnych w przypadku naruszenia przez przedsiębiorców przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;

12) współpraca z podmiotami w realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Zasady wynagradzania członków Komisji:

- 1) członkom Komisji przysługuje wynagrodzenie za udział w posiedzeniu Komisji w wysokości:
- 2) dla przewodniczącego 120,00 zł za posiedzenie,
- 3) dla członka 110,00 zł za posiedzenie,
- 4) wynagrodzenie płatne jest na podstawie imiennej listy obecności zatwierdzonej przez Przewodniczącego Komisji,
- 5) wypłata wynagrodzenia dokonywana jest jeden raz w miesiącu w terminie do ostatniego dnia każdego miesiąca za miesiąc bieżący,
- 6) członkom Komisji przysługuje zwrot kosztów przejazdu wg stawek obowiązujących przy podróżach służbowych pracowników Urzędu Gminy Wartkowie w przypadku wykonywania pracy poza siedzibą Komisji.

**PRELIMINARZ WYDATKÓW ZWIĄZANYCH Z REALIZACJĄ PROGRAMU
W 2017 ROKU**

L.p	Wyszczególnienie	Kwota
1	zatrudnienie na podstawie umowy - zlecenia psychoterapeuty lub psychologa świadczącego usługi dla osób dorosłych	1.500 zł
2	opłata za wydane przez psychiatrę i psychologa opinie dla osób skierowanych do tych specjalistów przez Komisję	700 zł
3	wsparcie finansowe organizacji pozarządowych w organizacji imprezy rodzinnej	3.000 zł
4	wsparcie finansowe organizacji pozarządowych lub szkół w przeprowadzeniu zajęć pozalekcyjnych w formie nauki pływania	2.500 zł
5	zatrudnienie psychologa do szkół	7.000 zł
6	realizacja w szkołach programów profilaktycznych w szkołach (zadanie zlecone przez gminę)	2.000 zł
7	dofinansowanie wyjazdu dzieci i młodzieży w ramach wypoczynku letniego: –organizowanego przez szkoły –organizowanego przez organizacje pozarządowe	6.000 zł 10.000zł
8	organizacja imprezy zimowej dla dzieci (zakupy rzeczowe)	3.000 zł
9	wynagrodzenia Komisji	5.500 zł
10	szkolenie członków Komisji	600 zł
11	zakup materiałów i czasopism, obsługa kancelaryjna	500 zł
Łączna planowana kwota		42.300 zł